

Weldra slechts een minderheid

Ierse katholieke Kerk zwaar getroffen door crisis en ontkerkelijking

- In Dublin woont amper 2 procent de mis bij
- Bedevaartsoorden blijven populair
- Jongeren ontbreken in de parochies

Erik DE SMET

Ooit, niet eens zo lang geleden, was Ierland het meest katholieke land van Europa. Nog in de jaren 1980 praktiseerde negentig procent van de bevolking en waren er priesters en religieuzen in overvloed. Daarvan rest niets. In amper vijftien jaar tijd seculariseerde het land. In de hoofdstad Dublin vervult nog amper twee procent zijn zondagsplicht en vorig jaar waren er in heel Ierland welgeteld negen priesterwijdningen, minder dan in België.

Het aanhoudende schandaal van kindermisbruik door geestelijken bracht de secularisatie in een stroomversnelling. Een Amerikaanse kardinaal, die in opdracht van de paus de Ierse Kerk doorlichtte, liet zich ontvallen dat binnen enkele jaren katholieken in Ierland een onbeduidende minderheid zullen zijn. Om zich kort daarop te corrigeren: 'onbeduidend' had hij niet bedoeld, want zelfs een minderheidskerk kan betekenis hebben.

Wel nog steeds populair: de beklimming van de 'heilige' Ierse berg Croagh Patrick. © Image Globe

De vraag is waarom de secularisatie zo plots intrad. Tijdens een lezing aan de universiteit van Oxford over de crisis van het Ierse katholieke vertelde mgr. Diarmuid Martin, aartsbisschop van Dublin, dat wijlen Joannes-Paulus II hem in 2003 dezelfde vraag had gesteld. „Die vraagstelling is fout, want secularisatie vormt al jaren een onderdeel van

de Ierse samenleving”, zei mgr. Martin. „Ieren ondergaan op cultureel vlak al sinds generaties invloeden van buitenaf.”

De katholieke cultuur zelf stond evenwel lang veranderingen in de weg. De religieuze praktijk groeide niet uit het geloof, maar behoorde tot de Ierse cultuur. Meer dan tachtig procent van alle scholen in Ierland is in handen van de

Kerk. Eerste communie en vormsel, aangeboden door de scholen, worden nog steeds massaal beleefd, maar tegelijk zijn jongeren nauwelijks of niet geëngageerd in de Kerk. Parochies zijn de band met de jongere generaties kwijt. „Wellicht zijn we het meest gecatechiseerde, maar het minst geëvangeliëerde volk ter wereld”, zuchtte de aartsbisschop.

Toch blijft de katholieke cultuur de Ierse samenleving tekenen. Het bedevaartsoord Knock is, na de brouwerij van Guinness, de drukst bezochte plek van Ierland en jaarlijks ondernemen 20.000 voor jonge mensen de boetedevaart naar de top van Croagh Patrick, de berg van 's lands patroonheilige Patrick.

„Wellicht zijn de Ieren het meest gecatechiseerde, maar het minst geëvangeliëerde volk ter wereld”

In het spoor van sociologen meent mgr. Martin dat de Kerk niet in staat was te reageren op de diepe, vooral economische veranderingen die de Ierse samenleving de voorbije twintig jaar onderging. „Iedereen beseft het probleem, maar er zijn niet genoeg pastorale projecten om jonge mensen te bereiken”, stelt hij.

Mgr. Martin is hard voor de Ierse Kerk: „Ze was zo sterk gericht op rechtgelovigheid, dat ze faalde in het tot stand brengen van een persoonlijke band met Christus. Een hernieuwd Bijbels apostolaat, tegelijk bron van actie en basis voor oecumenische samenwerking, is de belangrijkste weg naar haar hernieuwing.”

Kindsoldaten in Tsjaad nog steeds realiteit

Amnesty International wil een einde maken aan het ronselen en inzetten van kindsoldaten in Tsjaad

Nicole LEHOUCQ

In de Republiek Tsjaad in Afrika rekruteren leger en gewapende groepen uit Tsjaad en Sudan al sinds jaren kindsoldaten. Kinderen tussen dertien en zeventien worden de strijd ingestuurd, maar ook jongere kinderen, sommigen amper tien, worden ingezet, als koeriers bijvoorbeeld. Dat blijkt uit een recent rapport van Amnesty International.

De organisatie klaagt deze schending van de mensenrechten aan. Ze vraagt dat de rekrutering stopt en dat de kindsoldaten worden vrijgelaten. Ook drukt ze haar bezorgdheid uit over het ge-

brek aan verantwoording. Niemand uit het leger of uit een gewapende groep werd tot op heden vervolgd voor het rekruteren van kindsoldaten.

Waarom sluiten jongeren – zo ze al niet gedwongen werden ingelijfd – zich aan bij het leger of bij een gewapende groep? Uit gesprekken die medewerkers van Amnesty International voerden met 41 jongens, voormalige en huidige kindsoldaten, blijkt de hoofdrede de armoede in de dorpen te zijn. Naast een tekort aan werkgelegenheid vernoemen ze het gebrek aan mogelijkheden om op school te gaan na het la-

ger onderwijs. Anderen verwijzen naar hun familie. Ze willen wraak nemen, omdat familieleden werden vermoord en hun dorp geplunderd, of ze sluiten zich juist aan omdat ze menen op die manier hun familieleden of de etnische groep waartoe ze behoren, te beschermen tegen aanvallen van gewapende groeperingen.

Sigaretten en geld

De meeste kindsoldaten worden geronseld in de vluchtelingkampen in het oosten van Tsjaad. Daar grenst Tsjaad aan Sudan en uit dat buurland komen 260.000 vluchtelingen. Zij verlieten hun land wegens het conflict dat er woedt in Darfur tussen regeringstroepen en rebellen. Daarnaast kwamen ook 170.000 Tsjadiërs, op de vlucht voor het geweld in eigen land, terecht in ontheemdenkampen. In die kampen ervaren jongeren eenzelfde gebrek aan toekomstperspectief en daar spelen rekruteerders handig op in. Ze sturen bijvoorbeeld mooi geklede kinderen naar de kampen, die er sigaretten uitdelen. Aan geïnteresseerden worden ook sommen beloofd tot 350 euro, zo staat er in het rapport van Amnesty International.

De Tsjaadse overheid probeerde wel met de steun van Unicef, het kinderfonds van de Verenigde Naties, een programma te lanceren om kindsoldaten te demo-

biliseren en opnieuw in Tsjaad in te burgeren, maar dat bereikt slechts een beperkt aantal kindsoldaten, wier aantal door de VN in 2007 nog werd geschat op 7.000 tot 10.000.

Nadat eind 2010 de MINURCAT, de VN-missie in de Centraal-Afrikaanse Republiek en Tsjaad, zich terugtrok uit het oosten van Tsjaad, vreest Amnesty dat de onveiligheid er nog zal vergroten.

Armoede en onveiligheid drijven jongeren ertoe zich als kindsoldaat aan te sluiten bij gewapende groepen in Tsjaad. © Reporters

Advertentie

Nieuw model Stannah

Stannah bvba
Poverstraat, 94
1731 Relegem
fax: 02 366 44 80

info@stannah.be
www.stannah.be

Bestek en documentatie gratis:
tel 0800 95 950
Toestel SO128 (gratis nummer)

Naam + voornaam .....
Adres .....
Postcode .....
Stad .....
Tel.: .....

